

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

DIRECTOR: VASILE TODI

REDACTOR-ȘEF: ȘTEFAN TARJOC

ACTUALITATEA CLASICILOR

OFTICA UNUI ARTIST

Da, oftica nu e oftică; oftica e aur! Să nu ne mirăm, ca eroul molieresc, care făcea proză, fără să știe. La noi, fără s-o trîmbezeze nimeni, s-a descoperit minunea prin care orice poate fi transformat în aur. Visul alchimiştilor din Evul mediu a fost înfăptuit. N-au făcut aur, din problema înarmării, o droaie de șefi și de șefuleți de partide ori partidute? N-au făcut aur din aceeași problemă generalii și coloneii care, la comisia parlamentară Skoda, dau din colț în colț, cu fireturile pe ei, și glăsuiesc ca din basme? N-a făcut aur, aur greu, din porumbul destinat satelor sărace și flămînde din Maramureș și Munții Apuseni, un subsecretar de stat vestit pentru pumnii lui voinici? N-a făcut aur un consilier municipal, în trecuta guvernare, din șomaj? Lucrurile se

știau, numai că nu băgase nimeni de seamă. Oțelul tunurilor poate fi transformat în aur, și-a zis doctorul Vlădescu de la sanatoriul de ofticoși din Bisericani. Pot fi transformate în aur și puștile mitraliere. A făcut aceasta generalul Paul Anghelescu. (Călărește bine. Se pudrează de cîteva ori pe zi. Știe să citească. Deci: e militar de seamă.) De ce prin urmare, n-ar putea să fie transformați în aur și plămîinii ciuruți de oftică ai slăbănogilor adăpostiți la Bisericani?

Veștile care sosesc de acolo spun că bolnavilor în pragul gropii li se refuză piinea și laptele, cearșaful curat și medicamentul alinător. Piinea e înlocuită cu un aliment care seamănă cu cărămida,

VORBE MEMORABILE

Regimul comunist nu a fost opera rușilor, nu a fost alegerea lor. Nu are nimeni voie pe această planetă să ignore tributul imens plătit de ruși pentru experiențele sociale făcute pe spinarea lor.

Petre ȚUȚEA

laptele cu o apă gălbuie, călduță și dulceagă, căreia i se spune ceai.

În schimb, la Bisericani, doctorul Vlădescu, directorul sanatoriului, cu mina care îmbrînțește bolnavii și-i bruschează, hrănește o turmă uriașă de porci. Bolnavii — își spune doctorul — țoi n-au leac că mor înainte de vreme, n-are nicio importanță... Hrana bolnavilor

(continuare în pag. 2)

Zaharia STANCU

(18 iulie 1934)

Spor în cele bune

În zilele acestea de proslăvire a vieții să nu uităm de Irozii care o primejduiesc, și rugându-ne Părintelui ceresc să ne ferească de orice rău, să-I cerem în același timp și ajutorul pentru ca anul ce curînd îl vom începe, să ne aducă un mai mare spor în cele bune și risipirea tuturor îngrijorărilor și temerilor ce ni le-au cășunat ațățătorii la rău.

✝ NICOLAE
Mitropolitul Banatului

Poezii ai tuturor vremurilor

*Dac-ai veni, hulubii-n zbor rotat
Ar împleți cunună peste casă
Și soarele lîngă poteci culcat
Ți-ar săruta pantofii de mătasă.*

*Prisaca ar trimite o albină
Ca să-ți aducă, miere în ulcior*

*Și merii rezemați într-un picior
Te-ar îmbia cu freamăte-n grădină.*

*Și eu ți-aș cere mina cu brățară
Și te-aș ruga să-ți porți cu mine pașii
Pe unde fluieră de zor cosașii
În ochi cu ziuă blîndă și sprințară.*

Dac-ai veni (fragment)

Zaharia STANCU

*Am rătăci pe cîmpurile ude
Să vezi cum se desfoaie dimineața
Și-am asculta cum colcăie viața
In ierburile proaspete și crude.*

*Ar crește galben soarele din grîu
Și apele s-ar agita în zare,*

*Tu ai culege-n ochi privești clare
Și te-ai scâlda-n lumină ca-ntr-un rîu.*

*Un smoc de spice-ai treiera în palmă
Să afli de e bobul copt și plin
Și-un greier negru și-o lăcustă, lîn,
Ar năvăli în sinul tău de-a valmă.*

“ODIHNIND” ÎN BIBLIOTECĂ

📖 Când în acest an, am închinat o cupă de șampanie cu fostul suveran al României Mihai I, în foaierea Teatrului Național din Timișoara, mi-am amintit brusc versurile lui Eugen Jebeleanu:

*„O să ne mai întîlnim, n-aveți nici o grijă
Nu se termină totul în acest veac”.*

Un bărbat înalt și trist, reîntors după zeci de ani pe pământul unei țări aflată la Porțile Orientului, unde, vorba lui Raymond Poincaré, la începutul secolului XX, „totul e luat în zeflema”. Un om cu o frunte „mai înaltă decât coroana pe care a pierdut-o”, pe care privindu-l, mă gândeam dacă cu el se va sfârși o dinastie germană urcată pe tronul României din „capriciul” unui împărat francez; Ludovic Napoleon Bonaparte, președintele celei de-a II-a Republici Franceze devenit în 1852

Rubens, “Masacrul inocenților”, 1611

împăratul Napoleon III; omul care, în noiembrie 1861, în timpul Conferinței de la Constantinopol, a convins ambasadorii Marilor Puteri să accepte fuziunea principatelor într-un singur stat, care câteva săptămâni mai târziu, a luat oficial numele de România.

Dacă Alexandru Ioan Cuza nu a avut urmași legitimi care să-i revendice tronul – cei doi copii ai domnitorului Alexandru, principe Cuza și Dimitri I născuți fiind din afara căsătoriei, mai exact din legătura ilegitimă a domnitorului cu Maria Obrenović a Serbiei, născută Catargiu, ei bine, regele Mihai I nu are moștenitor după cum consemnează Guy Gauthier, în studiile sale consacrate monarhiei românești.

(continuare în pag. 2)

Vasile TODI

ANUL XV
NR. 12 (190)

DECEMBRIE
UNDREA

Tel. 0721.935.392 Fax: 021.519.9551
WWW.MAGAZINMR.RO MAGAZINMR@YAHOO.COM

ISSN:
1453-2700

2009

BĂSESCU - TERMINATOR

Alegerile prezidențiale din România au fost un bun prilej pentru cunoașterea electoratului român și a preferințelor sale, cu toate că în timpul propagandei electorale generată la al doilea tur de scrutin dintre Băsescu și Geoană s-au unit prin protocoale de colaborare: PSD+PC, PNL (legați de UDMR), liderii minorităților și ai sindicatelor, conducătorii PRM, PNG și PIN. La vot Președintele Băsescu i-a învins pe toți, pur și simplu. A profitat de antipatia ancestrală a meselor populare față de PSD, cât și de gafele lui Geoană în confruntarea electorală (unde și-a dovedit inabilitatea) și mai ales prin deplasarea „umilă” la mogulul Vintu.

Astfel prin Referendumul din runda I a alegerilor, cât și prin propunerile populiste de reducere a numărului parlamentarilor și a favoritismelor acordate în trecut diferitelor păături sociale (militari, juriști, etc.), Băsescu a reușit să-i înregimenteze pe români și să fie reales (ce-i drept că la limită – dar la un scor categoric).

Mai rămâne de văzut câte vor fi duse la îndeplinire din promisiunile făcute mai ales în ceea ce privește modernizarea instituțiilor statului, reducerea favoritismelor, a parlamentarilor, a agențiilor guvernamentale inutile, etc.

Dr. ec. Ștefan TARJOC

ACTUALITATEA CLASICILOR

OFTICA UNUI ARTIST

Județul Neamț - Sanatoriul Bisericanilor, 1929

Însă, dată porcilor, poate fi schimbată în aur. Nu cumpără nimeni ofticoși pe câtă vreme porci, e-hei, știe el, iscusitul doctor, să tot ai să vinzi... Da, oftica e aur !

În sanatoriul Bisericanilor se chinuiesc de foame adolescenți cu piepturile scofilitate de foame, care-și numără pe degete zilele cât mai au de trăit, și citeva copii cu ochi frumoși.

Domnule doctor Ion Costinescu, ministru al sănătății publice și șef al doctorului Vlădescu, de la Bisericanii, dumneata ai copii ?

(18 iulie 1934)

Un țăran trece strada

Dis-de-dimineață se urcase în autobuz, în convenție. Ia dat cinci mii lui Nicu, șoferu', băiat bun, toți îi dau; și el face numai fete, săracu', cinci are până acum. A șasea speră să iasă băiat. Dar e om cumsecade, oprește când îi faci semn cu mâna din drum, iar dacă nu ai bani, te amână sau oprește altădată, când are timp, în fața porții. Bea o cană de vin, iar sticla o ascunde sub canapea, în mașină, că n-are voie să bea la serviciu.

S-a dat jos în piață. În piață nu erau mulți ca el, dase frigul în ei. Numai câțiva, cu mere și nuci, ca și el. Vându repede, deși merele n-arătau grozav, erau mici și zbârcite, dar le dăduse ieftin, să scape de ele. Pe la zece, porni după cumpărături, pâine și batiste de pomană, pentru văru-su ăl mort. Cumpără și biscuiți, să fie acolo, dimineața, când se scoală. Când ajunse pe lângă gară, se gândi că mai e până pleacă autobuzul și de cumpărat nu mai are. „Ia să iau eu o bere”, își zise, dar bufetul era închis, așa că intră în restaurant și se așeză la o masă dichisită, cu tacâmuri pe ea

- Nepoate, adă-mi o bere, ceru.
- Nu dăm fără mâncare, îi răspunse ospătarul.
- Atunci, adă-mi o chiflă și o bere.

Ospătarul tresări, îl privi cu atenție, pe urmă un ochi, singurul de altfel, i se lumină și lumina aceasta i se prelinse pe nas, iar nasul, roșu, îi străluci de bucurie.

- Ai, nene, eu sunt Sandu!
- Sandu? Al cui?
- Al lui Vasile, de la mata.
- Și unde stă tac-tu?
- Mai sus, în capul satului.
- Aha, îmi pare bine că te văd

Sandu îi aduse un platou cu tot felul de rotocoale tăiate subțire, șunci și salamuri, cașcaval, roșii... Bătrânul holbă ochii la platou, dar nu-l refuză, mănă în silă și bău încet sticla de bere, tot gândindu-se de unde îl cunoaște asta a lu' Vasile, Sandu. La urmă îi dădu și bani mai mulți deși berea îl costase tare scump, iar mâncarea... La naiba, mai avea vreo zece-douăzeci de mii la el. La plecare, ospătarul, voinic și negricios în haina lui albă cu codiță la spate, îl îmbrățișă și-i promise că trece pe la el negreșit, când are liber.

— Vreun neam de-al tău? îl întrebă picolița, scuturând fața de masă.

— Aș, răspunse ospătarul, dar l-am făcut să se simtă, să-i fie frică să nu se spună în sat că a intrat în resturant să bea o bere și nu a avut bani decât de o chiflă.

Iulian NEACȘU

VĂ VINE SĂ CREDEȚI?

Un an a fost „suficient” pentru ca toată creșterea economică raportată de țara noastră în 2008, de 7,1%, să dispară, iar în urmă să rămână un adevărat dezastru. În câteva luni șomajul a sărit la 625.000 de persoane, datoriile populației la bănci au depășit 7,2 miliarde de lei, peste 13.000 de firme au declarat falimentul, exportul românesc a pierdut 7,5 miliarde de euro, iar economia s-a prăbușit cu 8 procente. Furtuna crizei ne-a adus și „un câștig” de 20 de miliarde de euro de la finanțatorii internaționali, bani care se adaugă la datoria externă a României

Adina BORZA

redactor-șef al revistei „Jurnal de Moravița” al Trustului de Presă „Magazin”

“ODIHNIND” ÎN BIBLIOTECĂ

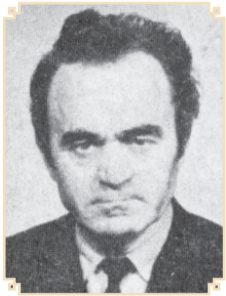
(urmăre din pag. 1)

Mai precis, fostul suveran nu are decât o posteritate feminină. Ori, în virtutea legilor constituționale ale monarhiei românești, „coroana trece de la parte bărbătească la parte bărbătească și prin primogenitură în descendența regelui Ferdinand I, fiicele și descendența lor fiind excluse pentru vecie”.

Și totuși, cui ar reveni coroana României, dacă...? Ei bine, România, cu monarhie restaurată – în dragoste și în politică, nici o certitudine nu este definitivă – îl va avea ca rege pe un obscur prinț german, descendent al lui Wilhelm de Hohenzollern – Sigmaringen, frate al lui Ferdinand I al României.

La New York, în zilele Marii Crize, recepționerii de la hoteluri îi întrebau pe clienți dacă iau camerele pentru a-și petrece noaptea sau pentru a sări pe fereastră. Așa povestește faimosul economist John Kenneth Galbraith în cartea sa, dedicată crăhului din 1929. La noi, oamenii sunt atât de săraci încât nici nu îndrăznesc să intre în hoteluri. Îi ajută însă „eșalonul 2” să moară liniștiți, acasă, de foame.

Pe sub fereastra mea cu gratii, morții treceau tot mai rar, iar eu ascultam acum clopotele (nu există pe lume clopote care să răsună mai melodios), clopotele de la Aiud. Acordarea sonică dintre ele a fost potrivită, fără nici-o îndoială, de către un mare meșter-poet, poetul luxuriantelor destrămări crepusculare.

O mare iubire sideral tînguitoare după o ființă pierdută se istorisea larg, înalt și misterios în zborurile risipite pe vînturi ale arpeggiilor ori se izbea, sfărîmîndu-se sonor, în infinitul serii, de stătătoarea boltă a orei.

Sufletele și stihia singelui unor viteji căzuți într-o luptă de demult, sub stele, poate că vitejii lui Mihai, răsuna și asaltau văzduhurile cu adînc armonioasă lor poveste.

Basmul unui șir întreg de domnițe nenuntite reverbera nupțial pe deasupra dealurilor de la Aiud, dealuri sub a căror țărînă fabuloasă dormeau zeii celor

mai bărbătești vinuri.

Mă plimbam rătăcind în imperiul amintirii și fredonam în gînd toate cîntecele cîte le știam de la mama, de la fetele din Turia, de la păstori..., de la biserică, de la școală, colinzi, cîntări de moarte și de nuntă.

Așadar n-am murit... Deasupra cimitirului și-a uriașilor plopi de-acolo, corbii țineau, seară de seară, mitinguri infernale. N-am murit. Ba mai mult, în acele zile înginate între moarte și amintirea vieții, am început să lucrez, cu virful unghiei pe peretele celulei, poezia Balada Bradului, pe care aveam s-o termin, peste trei ani, la închisoarea din Mărgineni. Prima strofă a fost zgîriată pe peretele de la Aiud și pentru că ea este

prima mea poezie scrisă în închisoare, — ca mai toate cele din Țărîna serilor —, o transcriu aici:

„O, brad frumos, o, brad frumos!

Prin nopțile de-atunci,

În sala

Cu-ntunecate panoplii,

Din Aix sau din Uppsala,

Durerea mea te-aprinde-acum zadarnic

Și invocă

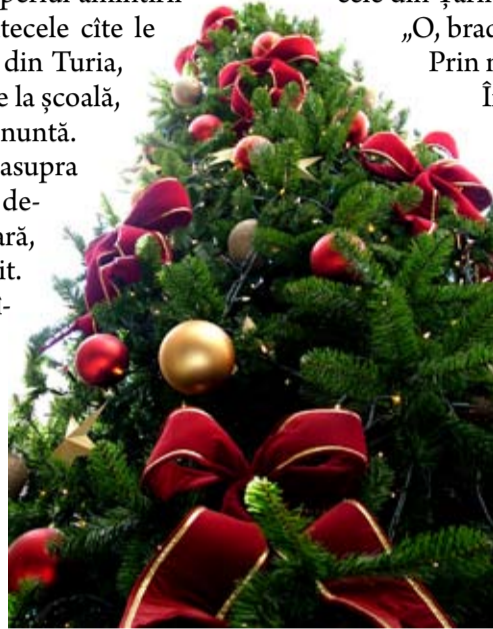
Vedenia cu trup de crin și zîmbet lin,

Cu părul galben în declin

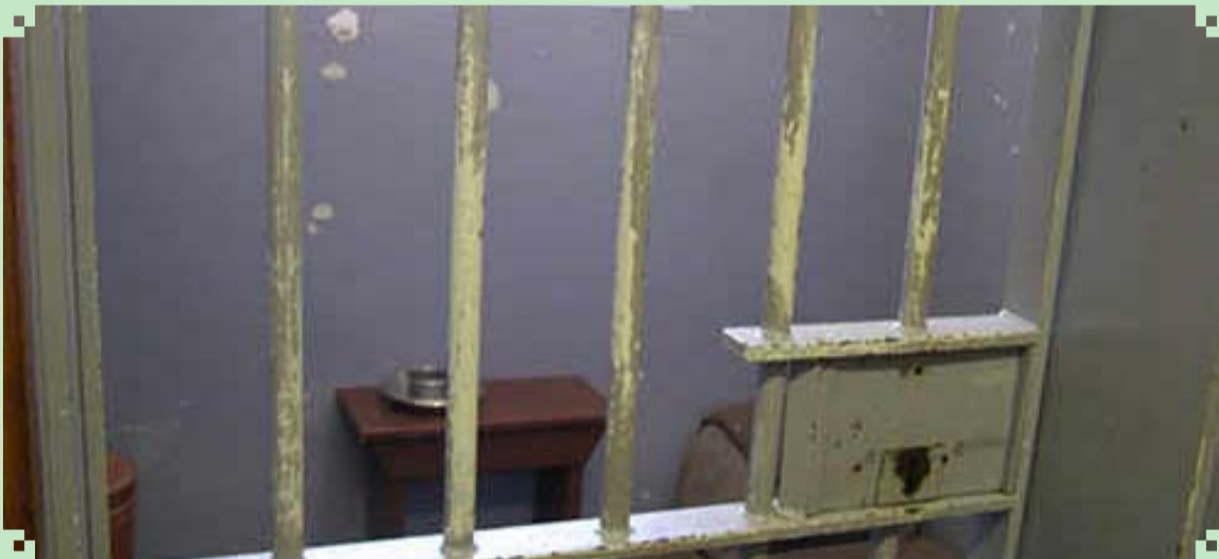
Și ochi adînci, de fum...

Poezia se strecura năluca-n celule, nici astăzi nu știu cum, adusă de nimeni. Se strecura parcă singură.

Teohar MIHADAȘ

LACRIMI TĂIATE CU FOARFECĂ

Aflu, cu stupefacție, că la Horezu fratele și un nepot au fost interpelați de un așa-zis ziarist militar din București: „Ce are, domnilor, scriitorul ăla din Timișoara de lovește în grăniceri?”... Domnia sa n-a avut însă destul curaj de breaslă gazetărească să mă consulte pe mine, ca autor, în această problemă. Plus că s-a mai adresat și eronat, - fiindcă eu nu am lovit și nu lovesc în grăniceri. Doar dezvălui niște evenimente de tragică amintire, pe care poporul român și istoria nu trebuie să le uite. Pentru că mîna criminală s-a strecurat și pe granița și a lovit, a schingiuit, a ucis. A ucis prin intermediari.

Eu n-am chemat nici un grănicer pe banca acuzaților, ci doar înfierez fapte și atitudini, pentru că mina aceasta care scrie, da, chiar mina dreaptă, a fost în cătușe puse de grăniceri, a purtat cătușe, iar domni grăniceri de la Orșova își mai pot aminti cum mi s-a blocat cătușa dreaptă, mina mi s-a umflat și s-a înnegrit și abia după ce am strigat, „călăilor, vreți să-mi distrugeți mina, ca să nu mai scriu”, abia atunci comandantul a dat ordin să-mi fie tăiate cătușele cu bomfaierul. Dar oțelul din Canada, foarte tare, în care s-au rupt patru bomfaiere de-ale noastre, culmea ironiei, nu voia să cedeze, iar cheile nu mai puteau să le descuie.

Apoi bătăile cu patul armei la rinichi și ficat, apoi soldatul care m-a întins, cu hainele ude din Dunăre, pe ciment și m-a călcat cu bocancii... în timp ce alt soldat tăcea pipi pe fotografia Carolinei. Adică eu lovesc în grăniceri? Ticăloșiile lor care au cutremurat populația de pe frontieră sînt inventate de mine? Nu-și mai aduc aminte cum au tras în transfugi români și după ce depășiseră linia de demarcație a fișiei, erau deja pe teritoriul sîrbesc, „Veniți să vă luați cadavrele” spuneau grănicerii sîrbi către cei români, dar ai noștri răspundeau: „Nu ne interesează, ăștia sînt trădători de țară, sînt cîini, nu sînt oameni”. S-au iscat conflicte diplomatice pe această temă, care sînt foarte cunoscute, domnilor grăniceri! Că nu vă convin ecourile dezvăluite ale acestor fărădelegi, asta-i altă problemă. De aceea mă amenințați prin învăluire, prin intimidare, prin frați și nepoți. Vă cunoaștem foarte bine metodele. Le-ați mai folosit odată, cînd eram în Germania, de m-ați adus în țară. Tot domni cu misiuni speciale mi-au silit părinții, care mai trăiau pe atunci, în 1982, să-mi scrie că „nu mă mai recunosc ca fiu, dacă nu mă-ntorc în țară”...

S-au dus securiștii la preot și învățător după informații prețioase... Toți erau în panică, rudele mă plîngeau ca pe un mort. Adus în țară, și văzînd cît de bine m-ați nenorocit, după interminabile declarații la securitate, după tot felul de urmăriri și amenințări, după ce mi-ați interzis cărțile, m-am hotărît, în 24 septembrie 1982, să trec frontiera, pentru că aveam soție în Germania, iar dvs. îmi dădeți ordin s-o uit pe nemțoaică”... Mi-ați întrerupt orice corespondență cu străinătatea...

Lacrimi tăiate cu foarfecă...

Damian URECHE

Sub CE PUTEAM

Prima mare nenorocire: ploile.

A veam de mers de la colonie pînă la locul de muncă aproape opt kilometri. Două ore. Cel puțin.

Spre toamnă, au început ploile. Dimineața ploua mărunt. În mai puțin de jumătate de oră, eram complet ud. Nu era, totuși, lucrul cel mai grav.

Drumul era din lut. Lutul ți se lipea de bocanci. Fiecare gheată căpăta cîteva kilograme în plus. La fiecare zece metri trebuia să-ți cureți noroiul. Și apoi totul se repeta. Parcă fără sfîrșit.

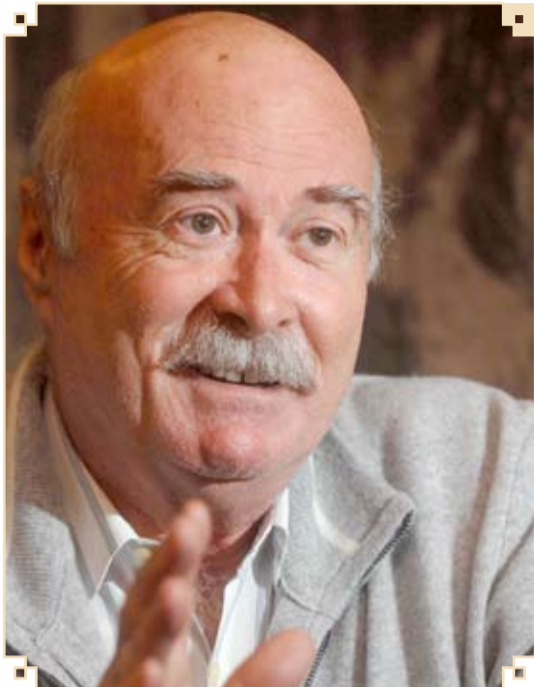
Din cauza ploii, căratul cu roaba devenea imposibil.

Trebuia ca unul să împingă roaba, iar altul s-o tragă cu o sîrmă. Deseori, amîndoi cădeau epuizați. Atunci gardienii ne obligau să cărăm pămînt eu targa. De fapt, nu pămînt, ci noroi.

Ne rugam cerului să plouă cu găleata. Era ordin ca în caz de ploaie puternică să întrerupem lucrul și să ne adăpostim. Sub pomi, sub roabe, sub ce puteam. Dacă ploua mai încet, trebuia să reîncepem lucrul. Pentru gardieni, niciodată ploaia nu cădea prea tare. Pentru noi, niciodată prea încet. Ne culcam uzi. Ne sculam umezi. / Cînd ploua, ne rugam să apară soarele. Mai bine să muncim, decît să stăm așa uzi. Cînd apărea soarele, parcă am fi vrut să plouă. Mai bine să ne ude ploaia, decît să ne sufoce munca.

Max BĂNUȘ

...CU TUDOR GHEORGHE

“Când capeți un răspuns, te << luminezi >>. Când pui o întrebare, în schimb, luminezi lucrurile.”
Constantin NOICA

Rareori se întâmplă să poți vedea în ochii unui om, conturul țării sale. Priviți-l în ochi pe Tudor Gheorghe și veți vedea România între hotarele ei firești. România dodoloață! Sau măcar ascultați-l. Ascultați-l pe acest menestrel de la care mai tinerii ori mai vârstnicii săi colegi, pot învăța că artistul poate trăi și ca un gospodar. Ascultați-l cântând și veți înțelege de ce personajul lui Soljenitșin din “O zi din viața lui Ivan Denisovici” devine fericit când vede o femeie la 100 de metri de gardul lagărului.

Tudor

☛ (urmăre din nr. anterior)

Cine se teme de bătrânețe?

Oamenii fără perspectivă. Uite colegi de-ai mei, actori care au ieșit de pe scenă în pensie, sunt terminați psihic. Ori eu, am de făcut încă multe lucruri...

La cine vă întoarceți în amintire cu floarea recunoștinței?

Uite că nu m-am gândit la asta! Poate numai la Dumnezeu, pentru că nimeni nu m-a ajutat.

Nimeni?

Nimeni. Singur am făcut tot ce am făcut. Doar Dumnezeu care mi-a dat tărie și încredere.

Nu vreți să căutăm împreună un dascăl?

Ba da, profesoara mea, Eugenia Popovici care mi-a spus o vorbă pe care nu am uitat-o nici azi: „Să înveți să te bucuri de lucrurile mici. A fost o mare profesoară și o genială actriță. A, să nu uit, ar trebui să mai mulțumesc tuturor lăutarilor pe care i-am cunoscut.

Și ați cunoscut...

Și am și făcut, lăutari! Lăutarilor bătrâni le mulțumesc, care m-au învățat mai mult decât Institutul de Teatru.

Ce anume ar fi mai de preț din învățătura lor?

Necesara putere pentru rostirea cuvântului. Artă rostirii cuvântului, eu am învățat-o de la lăutari.

Dumneavoastră la Institut ați intrat actor.

Da, da, da.

Nu v-a făcut facultatea actor.

Nuuu!

În viață, mai mult decât cu cine trăiești, contează de cine nu te poți lipsi. De cine...

De cântec, de poezie.

De ce carte vă este dor și nu aveți vreme să vă întoarceți la ea?

De “Donul liniștit”!

„O pânză de artă!”

Da, dar nu mai avem vreme să mai recitim, ne forțează timpul. Dar un sonet de Shakespeare mai putem citi. Și citindu-l, ne vom putea păstra o anume mobilitate interioară, o anume sensibilitate.

Ați întâlnit actori care au trăit numai din inerția talentului?

Puțini. Puțini de tot. Am cunoscut actori mai puțini talentați, dar, care au făcut carieră prin muncă și prin inteligență teatrală în special.

Anume?

Radu Beligan.

Ați fost prieten cu Ștefan Iordache, deși eu cred că dumneavoastră nu v-ați împodobit niciodată o zi întreagă cu frunze de viță de vie.

Nu.

Dar ați descântat taina clipei împreună?

O, am petrecut cu Fane – m-ar bate Dumnezeu – multă vreme. El fiind născut în Calafat, aproape de mine, ca să zic așa, l-am iubit foarte tare.

Și el, iubea cu patimă ... viața!

Da.

Până la uitarea de sine.

Da, e adevărat. el a iubit viața cu toate ale ei. Era un om de chef. Petreceam cu el și cu lăutari.

Fără lăutari nu se putea?

Nu, iar Fane era un om al lăutarilor. Indiferent unde se ducea el iubea lăutarii foarte tare și ei pe el. Ei, și atunci în momentele alea intram în concurență vie și adevărată, cu ei, cu lăutarii. Și el cânta foarte frumos. Sigur eu am făcut „agape” și cu alții. După spectacol, ne întâlneam.

Vârfurile!

Sigur.

Între prietenii și colaboratorii Trustului de Presă Magazin

Cei mediocri?

Cei mediocri se retrăgeau cu discreția și cu invidia celor care numai au unde să cadă. Normal, și atunci, rămâneau vârfurile și ne găseau zorile încântându-ne uneori în rostirea poeziei. Era o plăcere să-l ascuți pe Cozorici, după o jumătate de votcă – recitând fără să se bâlbâie.

Ce poem scris de Marin Sorescu, îi plăcea autorului să i-l aducă acasă Tudor Gheorghe?

Toate poemele care le-am spus din „Liliecii”.

Toate?

Toate. N-au fost spectacole ale mele de folclor în care să nu introduc poemele lui Marin.

Dar mai mult?

Da, mai mult îi plăcea „Petrecerea”. Un poem cutremurător.

Ce vă doare maestre Tudor Gheorghe?

Vezi, pe mine, cel mai tare lucru care mă doare astăzi, e faptul că am înstrăinat pe mai nimic, ceea ce am construit timp de 40 de ani. Și în țara asta s-a construit!

Cum s-a întrăinat?

Pe interese; așa am înstrăinat toate resursele naturale ale acestui pământ. Ne-am dat tot, și apa. Nici apa nu mai este a noastră. Dar cel mai grav, Vasile, este că ne-am înstrăinat viitorul. Noi nu mai avem viitor! Ne-am vândut și viitorul!

Maestre, nu vă lăsați sedus de măhnire. Nikolai I-ul, țar al Rusiei, spunea că acolo unde drapelul țarului a fluturat odată, nu va mai fi coborât în vecii – vecilor! Istoria e ciclică, mai poate veni un Lenin care să militeze pentru redistribuirea averilor.

Da istoria e ciclică, vine din când în când. Au fost experiențe în istoria lumii și ele, e adevărat, se repetă. Nu se învață din istorie însă mai nimic. „Socialismul este fericirea de pe lume”, așa ni se spunea. E, nu s-a putut, nu s-a realizat. apoi ne-am trezit spunând că cea mai bună cale este capitalismul. Iată, suntem în capitalism și vedem că nu e-al dracului – deloc bine. Și nu numai la noi, nu e bine nicăieri, unde e societatea capitalistă.

Și atunci?

Atunci va trebuie să ne inspirăm de la chinezi (râde), că văd că prea le merge bine.

Pentru cât timp, vedeți cenușie viața României?

Pentru mult timp.

Ce înseamnă mult timp?

Mai bine de 50 de ani!

Și apoi, iar de la capăt „sireacii români”?

Frumusețea vieții; iar de la capăt.

Îmi îngăduiți un exercițiu de imaginație?

Cu plăcere.

Văd un tânăr înalt ca un pisc de granit și mândru ca un ctitor de fântână cu cumpănă – Tudor Gheorghe – pe numele lui – pe treptele de la I.A.T.C. Cine l-a îndemnat să urce acolo?

Am plecat să fac filologie. M-am dus și la cursurile de pregătire ale Universității din București. Și acolo, era un asistent tinerel ...

Așa cum stă bine unui asistent.

Da, și care se uita după fetele de la filologie care erau frumoase toate, și avea o pasiune să citeze versuri. Și a citat greșit de cele mai multe ori și l-am corectat după care, privindu-mă de sus m-a zis: „Băi puștiule, nu aveam atunci 17 ani – eu trebuia să știți, sunt actorul care a terminat ... cel mai tânăr, facultatea de teatru, din istoria teatrului românesc. Nu aveam 21 de ani când am terminat Institutul de Teatru, și, corectându-l pe ăla, îl aud că-mi zice: „Băi puștiule, dacă ești așa de talentat, du-te tată la teatru”. Și eu am zis: „Bună idee” și mi-am luat vestonul și am plecat la teatru. Și am intrat.

„Din prima”?

„Din prima”!

Cursul de pregătire cu cine l-ați făcut?

Cu Constantin Moruzan. Și aici l-am uimit, pentru că eu, nu aveam un repertoriu, eu veneam cu poeziile pe care le spuneam la liceu, cu partidul cu ... râdeau ăia de se prăpădeau, dar eu eram foarte serios și atunci au început să mă cizeleze. Am învățat în 20 de zile 30 de poezii. L-am uimit.

Și cu care poezie ați început examenul?

Cu nici una!

Ei?

Cum auziți, am intrat cu-n fragment de proză din Moromeții.

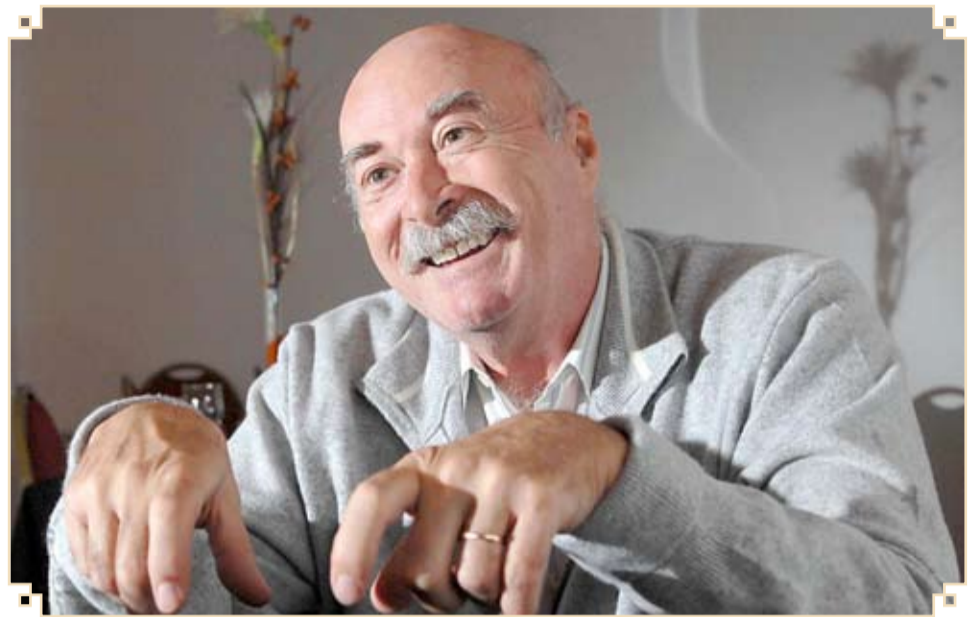

Tot poezie, numai că e scrisă de un prozator.

Da.

Cu ce fragment?

Cu discuția de la fierăria lui Iocan. Acolo eram eu la mine în sat. Și la un moment dat, Alexandru Finți, îmi cere: „Dragă să ne spui ceva Eminescu. La care Finteșteanu: „Moncher, ce-i ceri, nu te uiți cum arată?”

Finteșteanu, Finteșteanu maestre Tudor Gheorghe, avea cel mai elevat limbaj gestual. Așa cred eu.

Mâinile scurte.

Poftim?

Avea mâinile scurte. Din acest motiv, niciodată nu stătea cu mâinile pe lângă el pe scenă.

Ca dascăl?

Exceptional! Ieșeam în pauză și treceau pe lângă noi ... păi treceau pe lângă noi ...

Istoria teatrului românesc.

Da; Costache Antoniu, Finteșteanu, Eugeniu Popovici, Dem Rădulescu – asistent, Alexandru Finți, istoria teatrului.

Astăzi, în România maestre, lume multă oameni puțini, facultăți de teatru multe, actori puțini.

Da, asta îmi amintește de un bun regizor de la Târgu Mureș, care îmi spunea odată: „Dragă, ăștia sunt actori de pân' la gară!”

De pân' la gară ...

Da, s-au suit în tren, numai știe nimeni cine sunt.

„Actorii” de acest gen, trăiesc o mare tristețe – cred – dincoace și dincolo de scenă.

E, e o mare tristețe să fii actor de duzină.

Vă deranjează așa numita „viziune modernă” a unor regizori?

Da, și în asemenea măsură încât i-am spus unui regizor excepțional la care țin ...

Silviu Purcărete.

Exact, m-a chemat să joc într-un spectacol și i-am spus „Silviu nu mai vreau!” „Cum adică?” „Bă, mie dor să pui în scenă un spectacol, să intru în scenă, să iau un scaun, să-l pun la o masă, să mă uit la partenerul meu, să înghețe sala – 30 de secunde, neștiind ce-i în mintea mea – și-n mintea altuia. Țăsta e teatru! Nu vorbele, tăcerile sunt speciale în teatru. Actorii mari sunt cei care știu să asculte și să tacă. Să primească și să înțeleagă. Actorii de duzină duduie textul. Ei nu știu de ce sunt pe scenă.

Mari actori maestre, coboară azi din templul teatrului pentru a se tăvăli pe tăpșanul telenovelei.

Din sărăcie.

Chiar și la asemenea oameni poate diminua sărăcia resursele demnității?

Da.

Atunci, nemărginit în timp, va fi iarmarocul balcanic în care ne va fi dat să trăim.

Da.

Vorbiți-mi despre un om demn – în finalul interviului nostru – ca despre un reper pentru urmași.

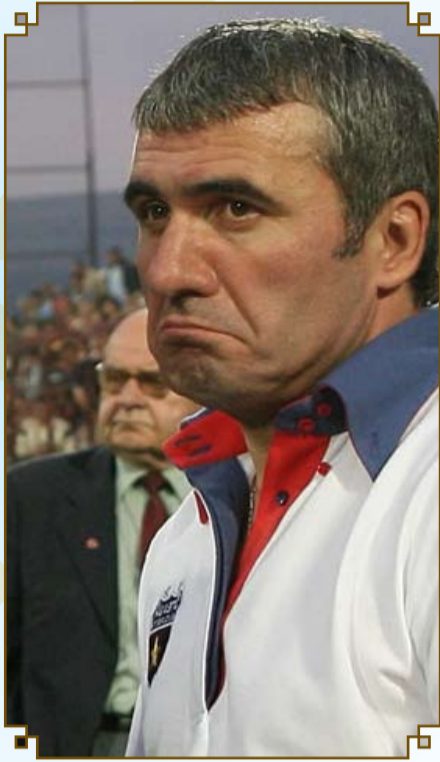
George Constantin! George Constantin care a fost cel mai mare actor pe care l-am cunoscut, un actor genial. Veneam demult de la Târgu Mureș, spre București într-o mașină și el era bolnav. Avea grave probleme cardiace. I-am spus atunci: „Domnule, du-te domnule să te operezi în străinătate. Costa 20-30.000 de dolari la Viena. Uite, lu' cutare..., i-a plătit Statul Român..., ce naiba dom'le, du-te la Iliescu, la ăștia care-s la conducere. Pentru George Constantin să nu se poată...? Și ei mi-au răspuns: „Mă Tudore, mă băiatule, mă artistule, dacă până la vârsta asta, n-am reușit din muncă, din artă, în România, să strâng bani ca să mă operez, merită să mor!”

Vasile TODI

"INTELECTUALII" NOȘTRII

Gică Hagi: „Important e punctele”;
Ionel Dănculescu: „Suporterii noștri sunt 80 % din București și 40 % din provincie”;
Vasile Maftei: „Sunt momente când joci bine și pierzi, sau nu câștigi”;
Nicolae Mitea: „Sunt pesimist: cred că putem învinge Olanda”.
Ionuț Popa: „Sincer, mie nu-mi place să mă duc la Vaslui! Păi, la ultimul meci au venit cu un tablou de-al meu și scria: Popa prostu!”;
Marius Măldărășanu: „Este un meci de care pe care, dar nu este decisiv”.
Marian Iancu: „Voi fi tot mai critic la ceea ce spun Gigi Becali și prietena lui, Giovani”;
Adrian Mititelu: „Universitatea Craiova e singura echipă care poate sparge cvartetul Steaua-Dinamo-Rapid”;
Gigi Muțescu: „Dinamo este un grup viu, care trăiește”;
Gică Hagi: „Omul este o ființă umană”.

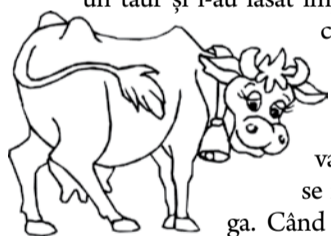
Mircea PETROMAN,
 redactor sportiv al Trustului de Presă "Magazin"

UMOR EVREIESC

Într-un satuc evreiesc din Polonia era o singură vacă și într-o zi a încetat să mai dea lapte. Ușor panicați, oamenii au întreat în dreapta și-n stânga și au aflat că ar putea cumpăra o vacă din Moscova cu 2000 ruble sau una din Minsk, cu 1000 ruble. Normal, au ales varianta mai ieftină și au cumpărat o vacă din Minsk. Era o vaca superbă, dădea mult lapte gras și toată lumea o îndrăgea. Oamenii s-au hotărât să o împerecheze pentru a avea mai multe vaci la fel, ca să nu-și mai facă griji pentru provizia de lapte. Au adus așadar un taur și i-au lăsat împreună. Insa,

când taurul venea din dreapta să se urce pe vacă, aceasta se muta la stânga. Când taurul venea

din stânga, vaca se muta spre dreapta și tot așa toată ziua fără nici un rezultat. În final, în disperare de cauză, oamenii s-au dus la rabi să îl întrebe ce să facă. I-au spus povestea:

- Rabi, am încercat o zi întreagă și n-am reușit. Când taurul venea din dreapta, vaca se muta spre stânga iar când taurul venea din stânga, vaca se muta spre dreapta și tot așa. Ce să facem?

Rabi s-a gândit un moment și a întreat:

- Ați cumpărat vaca de la Minsk?

- Rabi, ești fantastic! s-au mirat oamenii.

Esti atât de înțelept! Noi nu ți-am spus de unde am luat vaca. Cum ți-ai dat seama?

Trist, rabi raspunde:

- Nevastă-mea e din Minsk...

Nicoleta OLARU,
 redactor al revistei "Jurnal de Moldova Nouă"
 al Trustului de Presă "Magazin"

Ipoteze inedite

Insula lui Achile -
LEUCE SAU PEUCE
DE LA GURILE DUNĂRII

Insula Leuce a fost identificată cu Insula lui Achile, numită și Insula Albă de la Gurile Dunării de către majoritatea istoricilor români: N. Densușianu, V. Pârvan, N. Iorga, D.M. Pipidi ș.a., pe care s-ar fi ridicat un tumul în care ar fi fost înmormântat trupul lui Achile (răpit de la cei ce l-au ucis) și unde ar mai fi fost un mare centru religios daco-get.

În acest context, fiindcă Insula Șerpilor nu întrunește condițiile unui fost centru religios geto-dac nu s-au descoperit urme a acestuia, eu propun o altă ipoteză.

În izvoarele antice se spune că Insula Albă se numea Peuce sau Leuce și era situată pe unul din brațele Dunării (în antichitate „Sacrum Braț”, azi Sfântul Gheorghe) pe care erau intradevăr temple religioase vestite în toată zona, de așa manieră încât perșii când au ocupat Grecia n-au îndrăznit să atace Insula Peuce ci au adus ofrande zeitățilorenerate aici.

Insula Leuce este actuala Insula a Șerpilor, însă Achile a fost înmormântat în Insula Peuce.

În acea vreme Dunărea se vărsa în mare prin cinci brațe, din care două au fost colmate și azi brațul sudic („Sacrum Braț” se numește Sfântul Gheorghe), iar Insula Peuce a fost căutată peste tot în Deltă și nu a fost găsită. De ce? Pentru că acum este Dealul Beștepe (singurul deal cu denumirea nouă primită de la turci).

Când au ocupat Dobrogea, turcii au văzut pe acest deal niște ruine pe care au vrut să le consolideze. Au luat piatră calcaroasă de la baza dealului să facă sus cetate de apărare, dar au descoperit mult aur. Au înființat localitatea Mahmudia (monedă de aur în turcă) și până azi se exploatează calcar de aici.

Cum s-a format acest deal?

Un general macedonian trimis de Alexandru Macedon să-i pacifice pe geții înainte de a pleca în Asia, povestește cum geții s-au refugiat pe o insulă înaltă de pe Danubiu pe scări de frânghii, apoi au tras scările sus și nu a mai avut ce le face, fiindcă Dunărea curgea foarte repede pe lângă insulă (probabil apa săpase doline pe lângă insulă ce duceau în mare). Cu timpul insula s-a prăbușit oprind un braț al Dunării și a devenit deal lângă continent, unde e și azi. Pe dealul Beștepe s-au găsit pipe și opaițe din ceramică cenușie geto-dacă, iar la Mahmudia probabil turcii au descoperit tezaurul din templele geto-dace pe care le-au dus la Istanbul.

Drec. Ștefan TARJOC
 Timișoara

S-A SCRIS
ȘI ASTFEL...

Pe unde trec, pe unde mă duc
 Lumea privește, șoptește
 Acesta e poetul Beniuc,
 Știe șapte limbi și rusește.
 Mihai Beniuc „Bătrânul”,
 poem datat 1944

*

De strajă stă la post și știe bine
 Că fara are'ncredere în el.
 Mai știe: cu privirile haine
 Stau titoiștii – ochi și braț mișel.
 Sanda Faur, De strajă păcii,
 (Iașul nou nr. 3, septembrie 1952)

Marioara MICULA,
 redactor al revistei "Jurnal de Bara",
 din cadrul Trustului de Presă "Magazin"

DIN ALBUMUL CU POZE RARE...

„Școala legionară de muncă”. Înainte de a fi o organizație politică, Legiunea, în viziunea ctitorului ei - Corneliu Zelea Codreanu, trebuia să fie o școală a muncii.

Unde
e mărinimie...

Unde nu-i mărinimie
 - Cea mai nobilă simțire -
 Nu se naște-o prietenie
 - Ca o dulce presimțire -

Când o fire-i generoasă
 Ca o mare sărbătoare,
 Orice fire-i contagioasă
 Pe o zi înfloritoare...

Unde e mărinimie
 Sufletul nu se-ofilește,
 Unde e prietenie
 Orice suflet înflorește!

Cel ce plânge că-i sărac
 Fără prieten e posac.

prof. Aurel JICMAN
 Timișoara
 6 decembrie 2009

„Elitele, și nu masele guvernează America”, conchideau cercetătorii Thomas R. Dye și L. Harmon Zeigler în cartea lor intitulată *The Irony of Democracy*. „Într-o epocă de dezvoltare a industriei, științei și energiei nucleare, viața într-o democrație, la fel ca într-o societate totalitară, este modelată de un grup restrâns de oameni. Deși abordează în mod diferit studiul structurii de putere din America, savanții, politologii și sociologii au căzut de acord că «deciziile importante din punct de vedere politic, economic și social sunt luate în cadrul unor grupuri foarte restrânse de persoane».”

Ideea potrivit căreia o elită conducătoare, bogată și puțin numeroasă, o oligarhie controlează destinul Americii pare a fi bine susținută de fapte. Numai o mână de oameni din cele 265 de milioane de locuitori ai Americii controlează majoritatea resurselor țării. Conform unui studiu întreprins în 1983 de Consiliul Rezervei Federale, 2% din familiile americane controlează 54% din bogăția țării și 10% din populație deține 86% din capitalul financiar al țării. Majoritatea familiilor americane, adică 55% dintre acestea, nu au capital financiar sau au datorii. Acest studiu excludea valoarea netă a persoanelor juridice, cea mai mare parte a acestora fiind în proprietatea sau sub controlul acelor 2% dintre familiile menționate anterior.

Prin urmare, cine controlează cu adevărat această țară și, prin intermediul său, întreaga lume?

Toată lumea a auzit vorbindu-se despre modul în care „ei” dețin majoritatea resurselor, manipulează acțiunile, controlează prețurile, evită plata impozitelor. „Ei” mențin, de asemenea, un monopol asupra energiei, a producției și distribuției de medicamente, a armamentului și a producției de bunuri, prin răspândirea controlată a noilor tehnologii.

Și tot „ei” sunt aceia care au o influență covârșitoare asupra mass-media și a guvernelor întregii lumi, prin controlul exercitat atât asupra corporațiilor multinaționale, cât și asupra unor organizații private, ca de exemplu Institutul Regal pentru Afaceri Internaționale, Consiliul pentru Relații Externe și Comisia Trilaterală.

„Ei” mai fac, de asemenea, parte din societăți secrete precum Illuminati, ordinul „Craniul și Oasele”, Cavalerii de Malta și cercurile secrete ale Francmasoneriei.

Dar, oare, cine sunt „ei”? Cine sunt bărbații — căci se pare că foarte puține femei au fost admise în rândurile acestor organizații secrete — care, probabil, conduc

destinele Pământului? Oare de ce acționează în taină și de ce sunt atrași de organizațiile secrete? Ce fel de secrete dețin, într-atât de puternice încât le permit să-și asume rolul unei elite conducătoare? Dar și mai importantă este o altă întrebare: care sunt scopurile și obiectivele lor?

Mulți oameni au auzit despre societățile secrete moderne, însă prea puțini au avut ocazia să afle amănunte despre originea, intențiile și conexiunile lor. E firesc, prin urmare, să punem sub semnul întrebării influența sau controlul exercitat de aceste organizații asupra vieților noastre cotidiene.

Un lucru este limpede, chiar și pentru cel mai neatent observator al acestor societăți: nu doar că acestea există, dar au și jucat roluri extrem de importante în desfășurarea evenimentelor internaționale de-a lungul secolelor. Nu la fel de limpede este numărul lor exact, identitatea lor și implicarea în desfășurarea evenimentelor. Care sunt legăturile dintre aceste grupuri? Căci, la urma urmei, sunt societăți „secrete”, nu-i așa?

În 1909, Walter Rathenau, reprezentantul companiei General Electric în Germania, spunea: „300 de bărbați ce se cunosc între ei conduc destinele economice ale Europei, alegându-și succesorii dintre ei înșiși.” Se prea poate ca cifra avansată de Rathenau să fi stat la baza afirmației scriitorului John Coleman, un pasionat al conspirațiilor: „Un comitet alcătuit din 300 de persoane deține controlul asupra unui guvern din umbră, la nivel înalt, care conduce atât Marea Britanie, cât și SUA.”

Joseph P. Kennedy, patriarhul renumitei familii cu același nume, remarca odată: „50 de oameni conduc America, ba poate chiar mai puțini.”

UN PUNCT DE VEDERE AL CELOR PUȚINI

Despre controlul ascuns al părghiilor de putere din lume nu vorbesc doar teoreticieni obscuri ai teoriilor conspiraționiste.

Încă din 1856, prim-ministrul britanic de pe atunci, Benjamin Disraeli, declara în fața Camerei Comunelor următoarele: „Nu ar fi de niciun folos să negăm acest lucru și este imposibil de ascuns faptul că o mare parte a Europei, adică Italia, Franța și regiuni importante din Germania (încă fragmentată în mai multe state), fără a mai pomeni alte țări, sunt acoperite de o rețea de societăți secrete... Și care sunt obiectivele

GUVERNAREA CELOR PUȚINI

lor? Nu încercă nicidecum să le ascundă. Nu doresc o guvernare constituțională... în schimb, doresc să modifice dreptul de proprietate asupra pământului, alungându-i pe actualii proprietari ai acestuia, și urmăresc să pună capăt existenței structurilor eclesiastice, adică bisericilor.”

Referindu-se la acest lucru, președintele Woodrow Wilson, care, așa cum se va vedea mai departe, a fost strâns legat de astfel de conspirații, scria: „Unii dintre cei mai importanți oameni din SUA în domeniul comerțului și al industriei se tem de cineva sau de ceva. Ei știu că undeva există o putere foarte bine organizată și subtilă, care îi urmărește cu atenție și care este atât de legată de interesele lor, atât de completă și de puternică, încât ar face bine să n-o condamne cu voce tare, ci numai în șoaptă.”

Judecătorul Felix Frankfurter de la Curtea Supremă de Justiție a SUA dezvăluia la un moment dat faptul că: „Adevărații conducători de la Washington sunt invizibili, exercitându-și puterea din spatele ușilor închise.”

Într-o scrisoare din 23 noiembrie 1933, președintele proaspăt ales Franklin D. Roosevelt îi scria principalului consilier al fostului președinte Woodrow Wilson, colonelul Edward House: „Adevărul adevărat este că, așa cum știm amândoi foarte bine, oligarhia financiară din marile orașe a deținut controlul asupra guvernului SUA încă de pe vremea administrației lui Andrew Jackson.”

Pe aceeași temă, Elliot, fiul lui Roosevelt, scria: „Există în lumea noastră, probabil, câteva organizații care ne modelează destinele, la fel de strict ca și guvernele legal constituite.”

De-a lungul anilor, multe persoane au lansat avertismente cu privire la existența unui guvern secret în SUA.

Fostul primar newyorkez John F. Hylan declara în 1922 că „adevărata amenințare pentru destinele democrației americane o constituie guvernul invizibil, care, asemeni unei gigantice caracatițe, își întinde tentaculele lungi și scârboase peste orașul, statul și națiunea noastră... în fruntea acesteia, se află interesele familiei Rockefeller și ale companiei Standard Oil, precum și un mic grup de bănci puternice, conduse de ceea ce numim în general bancheri internaționali, (care) de fapt direcționează guvernul american pentru a-și atinge propriile scopuri egoiste.”

Colonelul L. Fletcher Prouty, acum în rezervă, a fost ofițerul de legătură dintre Pentagon și CIA, între anii 1955 și 1963. Datorită funcției pe care o deținea, a putut să observe mecanismele de control exercitate atât asupra spionajului, cât și a armatei.

Într-un material din 1973, Prouty afirma că SUA e condusă de o „Echipă Secretă”, care este „miezul unei noi ordini religioase”, membrii acesteia neavând de dat socoteală decât în fața lor înșiși. „Puterea acestei echipe provine dintr-o amplă infrastructură guvernamentală și din relațiile directe pe care le are cu marile industrii private, fondurile mutuale și casele de investiții, universitățile și mass-media, fiind incluse aici atât editurile străine, cât și cele americane.”

„Toți membrii fideli ai echipei rămân în centrul structurilor de putere, indiferent dacă sunt în funcție, făcând parte din administrația oficială, sau se află în alte centre neoficiale. Ei nu fac altceva decât să se rotească pe anumite poziții, fiind pe rând funcționari publici și oameni de afaceri sau activând în paradisul fermecător al mediilor universitare.”

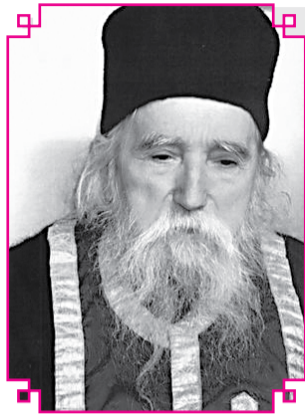
Tot Prouty scria: „Această mașinărie extraordinară a fost făurită de oameni capabili, ca Wild Bill Donovan, Clark Clifford, Walter Bedell Smith, Allen Dulles, Maxwell Taylor, McGeorge Bundy și mulți alții, care au condus-o și au modelat-o, aducând-o la proporțiile uriașe de astăzi. Este vorba de mari corporații, înalte cercuri guvernamentale, foarte mulți bani, presiuni enorme... toate acționând numai pentru apărarea propriilor interese, pentru siguranța afacerilor și păstrând un secret desăvârșit.”

Cititorii mai sceptici ar trebui să remarce modul în care aceleași nume vor apărea la nesfârșit, de fiecare dată când vine vorba de activitatea societăților secrete moderne.

Marele gânditor R. Buckminster Fuller a ajuns, de asemenea, la concluzia că SUA e condusă de niște oameni puternici, care acționează din umbră. „America nu este condusă în realitate de guvernul ei așa-zis democratic”, scria el cu puțin timp înainte de a muri, în 1983. „Nimic mai jalnic decât rolul pe care trebuie să-l joace în public președintele SUA, a cărui putere reală este aproape nulă. Totuși, atât mass-media, cât și majoritatea cetățenilor americani trecuți de 30 de ani, continuă să vorbească și să se comporte de parcă președintele ar deține într-adevăr puterea supremă.”

Trăim într-o țară eșuată, cu oameni din ce în ce mai singuratici, mai triști și mai temători. Cu politicieni hrăpăreți dominați de testosteron. Cu inavuțiți iviți din Cloaca Măxîma a istoriei și viermuind tot acolo. Cu tineri dezarmați de speranțe. Trăim în propria țară ca în exil, dar asta – vorba lui Eliade – nu o știu decât câțiva. Dar pentru că în această lună trăim Nașterea Mântuitorului, mi-a reamintit că „mult mai scumpă decât aurul cel pieritor este curățenia sufletului”; așa că, primiți în dar gândurile de mai jos. „Vine o vreme, vine o vamă” și nu e bine să fim nepregătiți. **Crăciun cu sănătate!**

Vasile TODI

Nu vă aruncați în negrijă

Să nu credeți că sunt feciorelnici numai aceia care și-au păzit viața sfântă și nu s-au culcat cu femei în veac. Nu! Este mare lucru și acesta. Dar fecioria este de trei feluri: fecioria trupului, adică a nu cădea cu femei sau în alte păcate spurcate; fecioria minții, adică a nu primi nici un gând păcătos și spurcat în minte; și fecioria inimii sau a sufletului, adică desăvârșita despătimire de gândurile răutății și ale stricăciunii omenești.

Așa o tâlcuiește dumnezeiescul părinte Isac Sirul. Nu-i de ajuns să te păzești cu trupul de păcat. Trebuie să nu primești păcatul nici cu mintea, pentru că Evanghelia și Legea Darului n-a venit ca Legea Veche să cosească păcatul ca pe

iarbă și să rămână rădăcina. Nu! Legea Darului când vine, o desăvârșește pe cea Veche, că zice: *Ați auzit că s-a zis în Lege: Să nu curvești. Dar Eu vă zic vouă: Cel ce privește la femeie spre a o pofti pe dânsa, iată, a preacurvit cu dansa intru inima sa. Ați auzit că s-a zis: Să nu ucizi... Iar eu zic vouă: Cela ce urăște pe fratele său, ucigaș de om este (Matei 5, 27, 21).*

De aceea zice dumnezeiescul părinte Efreem Sirul: „Nu vă aruncați în negrijă, frații mei, pentru păcatele cu gândul că ar fi ușoare! Dacă ar fi ușoare, n-ar fi socotit Însuși Hristos, Înțelepciunea lui Dumnezeu, preacurvie intru poftă de muiere șiucidere intru ură de frate”.

Ai auzitucidere și preacurvie care o face omul întotdeauna? Numai dacă urăște pe cineva și numai dacă gândește la păcatele trupesti. Vezi cât este de desăvârșită Legea Darului? Ea nu taie păcatul numai din obișnuință și deprindere, ci

scoate și rădăcina. Și care sunt rădăcinile păcatului? Gândurile. Gândurile sunt rădăcinile păcatelor. Cine nu smulge din inimă poftele cele necurate, pofta de avere, pofta de slavă, ura și răutatea, acela în zadar se pocăiește. Acela să nu creadă că are desăvârșire, că-i plin de ură și de răutate și de poftă și necurății, și în zadar se laudă cu masca din afară, cu forma din afară, dacă nu și-a desăvârșit inima sa, dacă n-a scos patima și poftele din adâncul inimii și din gândire.

Deci, când auzi în Legea Darului că zice să nu poftesti femeia aproapei sau casa sau boul sau asinul sau toate câte sunt ale lui, atunci te învață să smulgi păcatul din rădăcină. Nu numai să nu furi – și acela-i mare lucru -, ci nici să nu poftesti lucrul altuia. Dacă-l poftesti, ești ca și cel ce fură înaintea lui Dumnezeu, pentru că inima ta este pătimasă și plină de păcate.

Arhimandrit Ilie CLEOPA

Moș sârman

Nichifor CRAI NIC

Moș cu barba de zapadă,
Fără daruri, moș sârman,
Tineretea ta grămadă
N'o s'o vadă
Nici ast an.

Torc paianjenii sub grindă,
Țara-i fără de băieți, -
Nu-ți mai vin cu ceata'n tindă
O colindă
Să-i înveți.

De cu seară 'naripații
Îngeri nu mai cântă prin
Singuraticile spații
Și-asteptații
Nu mai vin.

Plânge biata gospodină,
Brațele în gol se ntind,
Nu e ceară de-o lumină,
Nici făină
De-un colind.

Tu, cel vesel de-altădată
Strângi pustiul ăstui an,
La colinda 'ndătinată
Fără ceată,
Moș sârman.

Gârbov pribegesti prin sate,
Te strecuri pe la oraș,
Gem pe ziduri de cetate
Dărâmate
De vrăjmaș.

Cu tropare și podobii
Faci popas într'un cătun,
Zgribulit la gura sobii
Plângi ca robii,
Moș Crăciun.

Plângi încet! Stă la ulucă
Paznicul sub coif de fier
Și e'n stare, Moș-Nălucă
Să te ducă
Prizonier!

Ce a pierdut și ce a câștigat Poporul Român sub comuniști

Dintr-un anume punct de vedere, poporul nostru, România profundă a dobândit mai mult în perioada comunistă. Da, au luat pământul oamenilor, au luat căruțele, caii, boii, dar oamenii au câștigat o mare încredere în ei înșiși. A fost într-adevăr o perioadă sălbatică, dar e sălbatică în măsura în care înțelegem superficial răul acesta. Când vom judeca mai profund această perioadă, după ce vom uita ce-i de uitat și vom ierta ce-i de iertat, după ce vom judeca ce-i de judecat și vom înlătura ce-i de înlăturat, vom înțelege că a fost o încercare mare pentru poporul român ca să se regăsească pe sine. Când judeci istoria la o distanță de câteva de-

cenii, altfel o vezi, înțelegi că acolo a fost și voința lui Dumnezeu care te zgâlție ca să vezi mai bine lumea în care trăiești. Au murit oameni nevinovați în închisorile comuniste, s-au sacrificat intelectuali pentru credință și pentru patrie... Dar citi oameni nu mor zilnic, la fel de nevinovați, în accidente? Nu moartea e groaznică, groaznic e faptul când din ea nu înțelege nimic cel care rămîne în viață, când ea nu servește unei cauze. Moartea pentru o cauză, așa cum s-au jertfit atîția oameni în închisorile comuniste, n-a fost zadarnică. Dacă noi îi cinstim azi, dacă le aprindem o lumină și le prețuim gesturile și sacrificiul, înseamnă că n-au murit degeaba, poporul înțelege ceva din martirajul lor și ia aminte. Oamenii care mor în epidemii sau accidente mai sînt cinstiți așa cum sînt cinstiți cei care au murit în numele patriei? De asta, cel care a scăpat din temnița comunistă trebuie să depună mărturie în numele celor care au murit acolo. Moartea acolo nu a ales, acolo moartea a luat cum a vrut ea, pe cine a vrut ea, dar și după cum a dictat Dumnezeu.

Părintele Iustin PĂRVU

IUBIȚI-VĂ MULT, MULT!

Vă vorbesc la modul cel mai serios: faceți-vă un examen de conștiință cât mai amănunțit cercetați-vă bine viața, adânciți-vă în interiorul ființei voastre și cunoașteți-vă pe voi înșivă, cu toate păcatele și greșelile săvârșite în viață. Scrieți-le și duceți-vă în fata duhovnicului să le mărturisiți. Niciodată nu e prea târziu. Dar nu amânați nici măcar cu o singură zi!

Vă vorbesc ca un fiu și frate al vostru, cu toată iubirea ce o am pentru voi. Vorbesc cu toată convingerea sufletului, nu din cărți, ci din propria-mi trăire din acești ultimi ani, cei mai serioși și mai importanți din viața mea, care pentru mine înseamnă totul, dar absolut totul. (...) Mulțumesc din toată inima Bunului Dumnezeu pentru suferința ce mi-a trimis-o. Căci prin suferință mi-am putut lumina sufletul și am găsit calea vieții.

Vă rog din suflet să citiți Sfânta Scriptură. În fiecare seară înainte de a vă culca strângeți-vă în jurul mamei, voi, copile scumpe ale inimii mele, și cu seninătate reculegeți-vă câteva momente și citiți câte un capitol din Evanghelie, un capitol din Epistole și câte un psalm. Cu multă evlavie faceți-vă apoi rugăciunea de seară. (...) Ar fi foarte bine să aveți candelă în dormitor. Cu candela aprinsă, în tăcere, fiecare să-și examineze faptele, gândurile și vorbele de peste zi. Imediat ce ați constatat vreo greșală, să o mărturisiți cu sinceritate, cerându-vă iertare. Apoi... somn ușor! (...)

Iubiți-vă mult, mult! Ajutați-vă mereu! Iubitele mele, ar fi cel mai mare și frumos lucru pe care l-ați realiza: o familie creștină. O inimă necăjită să-și afle mângâierea între voi.

Valeriu GAFENCU
"Sfântul închisorilor"